

Trafikplan 2021

Förslag till beslut

Hållbarhetsnämnden föreslår Regionstyrelsen/Regionfullmäktige besluta följande:

1. anta Trafikplan 2021

Hållbarhetsnämnden föreslås för egen del besluta

2. att uppdra åt hållbarhetsdirektören att fortsätta arbetet med översyn av utbud i kollektivtrafiken i syfte att minska kostnaderna. Översynen ska göras ur ett regionalt perspektiv och med hållbarhet som utgångspunkt.

Sammanfattning

Region Gävleborg är regional kollektivtrafikmyndighet i Gävleborgs län och ansvarar för den regionala kollektivtrafiken. Region Gävleborg har bestämt att en Trafikplan ska upprättas som beskriver kollektivtrafiken i Gävleborgs län och de trafikutvecklingsåtgärder som planeras för kommande verksamhetsår. Trafikplanen ska beslutas av Regionfullmäktige. De förslag till trafikutvecklingsåtgärder som föreslås i Trafikplanen grundar sig på de viljeinriktningar, ambitioner och prioriteringar som beslutats i Trafikförsörjningsprogrammet för perioden 2016-2030 samt den politiska inriktningen för Region Gävleborg 2019-2022. En väl fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för en hållbar utveckling i hela Gävleborg. Kollektivtrafiken möjliggör på ett klimatsmart sätt studier och arbete på andra orter, bättre matchning på arbetsmarknaden samt ett större utbud av rekreation. Länets alla kommuner har via de dialogmöten som hållits kunnat påverka innehållet och utformningen av Trafikplanen. Synpunkter och förslag från trafikföretagen, resenärer och allmänheten har också varit en viktig förutsättning i framtagandet av Trafikplanen.

Ärendet

Region Gävleborg är regional kollektivtrafikmyndighet i Gävleborgs län och ansvarar för den regionala kollektivtrafiken. Region Gävleborg har bestämt att det ska upprättas en Trafikplan för fastställelse i Regionfullmäktige som ska ligga till grund för trafikplaneringsarbetet inför kommande verksamhetsår.

Utgångspunkter

De förslag till trafikutveckling som föreslås i Trafikplanen grundar sig dels på Trafikförsörjningsprogrammet 2016-2030 och dels på den Politiska inriktningen för Region Gävleborg 2019-2022.

Trafikförsörjningsprogrammet anger Region Gävleborgs viljeinriktningar, ambitioner och prioriteringar inom kollektivtrafiken 2016-2030. Målsättningarna där är:

- En större andel resor ska ske med kollektivtrafik. Kollektivtrafiken ska utgöra en växande andel av det motoriserade resandet.
- Kollektivtrafiken skapar och förstärker möjligheterna till större funktionella studie- och arbetsmarknader i starka stråk och områden, framförallt där kollektivtrafiken kan vara ett förstahandsval.
- Kollektivtrafiken ska säkra en basförsörjning, så att medborgarna kan ta del av det lokala och regionala samhället.
- Raka, snabba linjer med ett tätt utbud i de starka stråken. Trafiken mellan länets centralorter utgör de starkaste stråken med störst potential till en ökad andel kollektivtrafikresande och en utökad möjlighet till studier och en större arbetsmarknad.

I den politiska inriktningen anger regionfullmäktige vilka politiska prioriteringar som ska styra Region Gävleborgs arbete 2019-2022. Kollektivtrafiken och dess samhällsuppdrag lyfts framförallt på två ställen:

”En väl fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för en hållbar utveckling i hela Gävleborg. Kollektivtrafiken möjliggör på ett klimatsmart sätt studier och arbete på andra orter, bättre matchning på arbetsmarknaden samt ett större utbud av rekreation. Region Gävleborg ska bedriva en kollektivtrafik som är billig, enkel och bekväm. Fokus ska ligga på att förbättra och utveckla tillgänglighet och pålitlighet. Målsättningen är en kollektivtrafik som möjliggör ett tillgängligt samhälle på fossilfri grund.”

”Region Gävleborg ska bedriva en modern och aktiv regional politik för utveckling och jobb i hela Gävleborg. Målet är utvecklingskraft i alla delar av länet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. En livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd är en förutsättning. Region Gävleborgs roll är att skapa bättre förutsättningar för kompetensförsörjning, innovation och näringslivets förnyelse.”

Länets alla kommuner har via de dialogmöten som hållits kunnat påverka innehållet och utformningen av Trafikplanen utifrån deras respektive strategier. Synpunkter och förslag från trafikföretagen, resenärer och allmänheten har också varit en viktig förutsättning i framtagandet av trafikplanen.

Trafikplaneringsprocessen

Trafikplaneringen är indelad i olika faser under året. Huvudtidtabellsperioden startar den andra helgen i december och sträcker sig ett år framåt. Följande aktiviteter ingår i den årliga processen:

Februari

Trafikplan beslutas för nästa verksamhetsår av regionfullmäktige

Början av april	Tåglägesbeställning lämnas till Trafikverket för kommande trafikår
Februari – oktober	Detaljplanering av nästa års trafik
Juni och augusti	I samband med tidtabellsskiftet i juni och augusti finns möjlighet att göra justeringar i trafikutbudet.
Slutet av september	Tåglägen beslutas av Trafikverket
Andra helgen i december	Huvudtidtabellperiod för Tåg- och busstrafiken startar

Nuvarande trafikutbud

Som grund för nuvarande trafikutbud ligger den trafik som ingick i skatteväxlingen för länets kollektivtrafik den 1 januari 2012 samt den trafikutveckling som har genomförts under perioden 2013-2019 (beskrivs nedan). Den regionala linjetrafiken med buss kan delas upp i stadstrafik, regional linjetrafik inom kommun och regional stomlinjetrafik. Stadstrafik bedrivs i Gävle, Sandviken, Bollnäs, Söderhamn och Hudiksvall. Regional tågtrafik (X-tåg) bedrivs på sträckorna Ljusdal- Bollnäs- Ockelbo- Gävle och Sundsvall- Gnarps- Hudiksvall- Söderhamn- Gävle. Utöver av Region Gävleborg planerad regional trafik finansierar Regionen trafik som utförs av Tåg i Bergslagen, Upplands lokaltrafik och SJ.

I alla länets kommuner bedrivs efterfrågestyrd kollektivtrafik med taxi (Närtrafik) som komplement till den ordinarie linjetrafiken. Den är i första hand till för att samtliga länets innevånare skall kunna nå olika former av samhällsservice.

Omfattningen av trafiken 2018:

	Stadsbuss	Landsbygdstrafik	X-tåg
Antal linjer	27 (67 bussar)	64 (134 bussar)	2 (7 fordon)
Produktion/år (turkm):	5 306 686	14 193 278	2 007 652
Kostnader buss:	499,2 mnkr		Intäkter 210,2 mnkr*
Kostnader tåg#:	150,3 mnkr		Intäkter 66,3 mnkr

* I intäkter ligger statsbidrag 10,1 för sommarlovskortet

Inkl. TIB och kortgiltighet på UL och SJ

Trafikplan 2021

Med anledning av det ekonomiskt ansträngda läget för Region Gävleborg finns inga förslag till trafikutveckling med i Trafikplan 2021. Några av de viktigaste förslagen till trafikåtgärder som det har arbetats med i syfte att få med i trafikplanen, som nu måste skjutas upp är:

- Ny Stadstrafik i Sandviken
- Trafikutveckling Gävle stad - fas 1
- Förtätning av tågavgångar på sträckan Gävle – Ljusdal under eftermiddagar

Under 2019 har ett arbete med att se över och justera kommande trafikbud i syfte att minska kostnaderna och få budget i balans påbörjats.

Dialoger om möjliga besparingar i trafikbudet har förts med länets kommuner, där en balansering mellan nedanstående perspektiv har varit en viktig förutsättning.

- Undvika besparingar som innebär att motsvarande kostnad uppstår hos en eller flera kommuner
- Bevara en levande landsbygd, hela länet ska leva
- Ta hänsyn till kommunernas utvecklingstankar/strategier
- De starka stråkens betydelse för kommunal och regional utveckling

Justeringar i trafikbudet kan bli aktuellt och hanteras i hållbarhetsnämnden/-förvaltningen.

Förslag till trafikutveckling i närtid efter 2021

Arbete pågår med att utreda och planera trafikåtgärder. Delar av dessa åtgärder planerades för att vara med i Trafikplan 2021 men på grund av det ekonomiska läget anges tills vidare ingen tidsplan. Åtgärder innefattar bland annat följande större objekt:

- Ny stadstrafik Sandviken
- Ny stadstrafik Bollnäs
- Utveckla stadstrafiken i Gävle stad i flera steg
- Förtätning av tågavgångar på sträckan Gävle – Ljusdal under eftermiddagar

Infrastrukturåtgärder

Inom arbetet med länsplanen för regional transportinfrastruktur vars årliga verksamhetsplan antas av hållbarhetsnämnden återfinns infrastrukturåtgärder för delar av det statliga vägnätet. Resterande delar av det statliga vägnätet - det så kallade stamvägnätet - och järnväg, ansvarar Trafikverket när det gäller investeringsåtgärder. Länsplanen eftersträvar att förstärka de trafikutvecklingsåtgärder som återfinns i Trafikplanen. Exempel på åtgärder är investeringar i hållplatser, pendlarparkeringar och gång- och cykelvägar. Åtgärder

inom det kommunala vägnätet ansvarar respektive kommun för. För delar av investeringar inom kommunalt vägnät är det möjligt att söka statlig medfinansiering från länsplanen, men även från särskilda statliga satsningar.

Kostnader och finansiering

Inga förslag till trafikutveckling/kostnader finns med i trafikplan 2021.

Konsekvensbeskrivningar

Konsekvensbeskrivningar av förslag till justeringar av utbudet utifrån miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet kommer att göras inom ramen för det fortsatta arbetet med utbudsöversyn som pågår inom Hållbarhetsförvaltningen.

Expedieras till

[Text – funktioner som ska få ta del av protokollsutdraget när beslutet är fattat].

Underskrifter

Fredrik Åberg-Jönsson
Ordförande Hållbarhetsnämnden